

Hedonistički i eudemonistički aspekt psihološke dobrobiti: Adaptacija dvofaktorske skale

Slaven Koštrun Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet, Odsjek za psihologiju

Svrha je ovog istraživanja konstrukcija mjernog instrumenta za zahvaćanje dva osnovna aspekta psihološke dobrobiti: hedonistički i eudemonistički (aktualizacijski). Pri izradi preliminarne verzije Skale psihološke dobrobiti korištene su čestice iz upitnika koji mjere hedonističku psihološku dobrobit (Skala za mjerenje trenutnog emocionalnog stanja – subskala sreće, Sorić, 1998.) te eudemonističku psihološku dobrobit (Skala subjektivne vitalnosti, Ryan & Frederick, 1997.) uz čestice iz Thayerove skale za procjenu aktivacije (subskala opće aktivacije, 1978.). Faktorska analiza čestica – pridjeva rezultirala je pojavom dva faktora koji su interpretirani kao faktor sreće i zadovoljstva i faktor aktualizacije. Zadržane su čestice koje imaju visoku projekciju na jednom od faktora i nisku na drugom što je priloga istraživanju divergentnosti dvaju aspekata psihološke dobrobiti. Samo one čestice opće aktivacije koje mjere i subjektivnu vitalnost bile su visoko zasićene faktorom aktualizacije. Na osnovu ovog istraživanja može se zaključiti da je divergentnost dvaju aspekata psihološke dobrobiti povezana s općom aktivacijom. Ključne riječi: hedonistička psihološka dobrobit, eudemonistička psihološka dobrobit, Skala psihološke dobrobiti, opća aktivacija, subjektivna vitalnost

2

SADRŽAJ

1. UVOD.....	3	1. 1. PSIHOLOŠKA
DOBROBIT.....	3	1. 2. DVIJE TRADICIJE U ISTRAŽIVANJU PSIHOLOŠKE
DOBROBITI.....	4	1. 2. 1. HEDONISTIČKO
GLEDIŠTE.....	4	1. 2. 2. EUDEMONISTIČKO GLEDIŠTE.....
1. 2. 3. SINTEZA DVAJU GLEDIŠTA.....	9	2. PROBLEMI
ISTRAŽIVANJA.....	10	3. 1.
METODOLOGIJA.....	11	3. 2.
SUDIONICI.....	11	3. 3. MJERNI
POSTUPAK.....	11	4.
INSTRUMENTI.....	13	4. 1. DESKRIPTIVNA STATISTIKA
REZULTATI.....	15	4. 2. FAKTORSKA ANALIZA
PRELIMINARNE I KONAČNE VERZIJE SKALE PSIHOLOŠKE		
DOBROBITI.....	15	5.
PRELIMINARNE I KONAČNE VERZIJE SKALE PSIHOLOŠKE		
DOBROBITI.....	23	6.
RASPRAVA.....	32	7.
ZAKLJUČAK.....	38	8.
LITERATURA.....	39	
PRILOZI.....	41	

3

1. UVOD

1. 1. PSIHOLOŠKA DOBROBIT

Koncept psihološke dobrobiti (eng. «psychological well-being») odnosi se na optimalno psihološko funkcioniranje i iskustvo. Nije samo predmet svakodnevnog me usobnog istraživanja (npr. pitanja «Kako si?») već i intenzivnog znanstvenog proučavanja. Iako se pitanje «Kako si?» može činiti jednostavnim, teoretičari su našli da je pitanje psihološke dobrobiti kompleksno i sporno. Od početaka intelektualne povijesti vodile su se značajne rasprave o tome što definira optimalno iskustvo i određuje «dobar život». Novija istraživanja pokazuju da pozitivno stanje (raspoloženje) nije suprotnost negativnom (prema Cacioppo & Berntson, 1999.) tj. psihološka dobrobit nije odsustvo mentalne bolesti. «Mentalno zdrava

osoba je zadovoljna, rado živi i ima osjećaj da uspješno ostvaruje svoje potencijale» (Krizmanić, 1992). Razvile su se dvije relativno različite, a opet preklapajuće perspektive i paradigme za empirijsko istraživanje psihološke dobrobiti. Prvu možemo nazvati hedonizam (prema Kahneman i suradnici, 1999.) i odražava gledište da se psihološka dobrobit sastoji od zadovoljstva i sreće. Drugo je gledište da psihološka dobrobit sadrži mnogo više od sreće, ona počiva u aktualizaciji ljudskih potencijala. To gledište se naziva eudemonizam (prema Waterman, 1993.) i smatra da se psihološka dobrobit sastoji od ispunjenja ili ostvarenja vlastite prave prirode.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com